



R A H V U S A R H I I V

HINDAMISOTSUS

Tallinn

12. jaanuar 2011 nr 27

Maavalitsuste juhtimis- ja põhifunktsioonide täitmisel loodava teabe hindamine arhiiviväärtuse väljaselgitamiseks

I ÜLDOSA

1.1 HINDAMISE EESMÄRK JA RAKENDUSALA

Hindamise eesmärk on maavalitsuste juhtimis- ja põhifunktsioonide täitmisel loodava arhiiviväärtusega teabe väljaselgitamine.

Hindamisele kuuluvad maavalitsuste järgmiste juhtimis- ja põhifunktsioonide täitmise käigus **alates 1994. aastast** loodud ning loodavad dokumendid:

- juhtimine;
- riikliku järelevalve teostamine;
- tervishoiu ja sotsiaaltöö korraldamine;
- haridustegevuse korraldamine;
- kultuuri-, spordi- ja noorsootöö korraldamine;
- regionaalse arengu korraldamine;
- ettevõtluse korraldamine;
- ühistranspordi korraldamine;
- Euroopa Liidu teavitustöö läbiviimine maakonnas.

Hindamisele ei kuulu:

- omandi ja maareformi käigus loodud dokumendid;
Funktsiooni täidavad erinevad asutused. Funktsioon hinnatakse eraldiseisvalt
- perekonnaseisualaste toimingute dokumendid;
Funktsiooni täidavad erinevad asutused. Funktsioon hinnatakse eraldiseisvalt
- maakonna valimiskomisjonide tegevuse käigus loodud dokumendid;
Valimiste ja rahvahääletuste korraldamisega seotud dokumente hinnatakse eraldiseisvalt
- ettevõtete, asutuste, organisatsioonide register (maakonna tasandi register aastatest 1990-1997).
Register hinnatakse koos Eesti vabariikliku ettevõtete, asutuste, organisatsioonide registri dokumentidega

Maakondades aastatel 1989-1993 tegutsenud Maakonna Volikogude, Maakonnavalitsuste ja Maakogude dokumendid kuuluvad hindamisele üksikhindamisotsustega.

1.2 HINDAMISE ALGATAMINE

Maavalitsuste juhtimis- ja põhifunktsioonide täitmisel loodava teabe hindamine algatati Rahvusrhiivi hindamiskomisjoni otsusega 13.01.2010. aastal.

1.3 ARHIIVIMOODUSTAJA ÜLEVAADE

Maakonna valitsemiskorralduse seadusega 29.06.1993. aastal määrati kindlaks maakondade valitsemiskorraldus ja maavalitsuste kui riigi valitsusasutuste ülesanded.

Siseministeriumi valitsemisalas asuvad maavalitsused teostavad regionaalhaldust maakondades polüfunktsionaalsete kohahalduse institutsioonidena. Maavalitsuste põhitegevusteks on rahvastiku toimingute, perekonnaseisu-, maakorraldus-, maareformi-, sotsiaal- ja tervishoiu-, haridus-, noorsoo-, kultuuri-, spordi-, regionaalarengu-, planeeringu-, ettevõtlus-, majandus-, ühistranspordi-, infrastruktuuri- ja keskkonnaalaste ülesannete täitmine, regionaalse arengu programmide elluviimine, infosüsteemidealase koostöö korraldamine, kriisireguleerimisalase tegevuse korraldamine ja Euroopa Liiduga seonduv riigisisene teavitustegevus maakonnas.

Maavalitsuse tegevust juhib maavanem.

II HINDAMISE LÄBIVIIMINE

2.1 HINDAMISE ALUSDOKUMENDID

Hindamisel lähtuti maavalitsuste tööd reguleerivatest õigusaktidest, põhimäärustest, arhiiviseadusest, arhiivieeskirjast, Rahvusrhiivi hindamispoliitika ja -strateegia põhimõtetes, maavalitsuste toimikute nomenklatuuridest, nimistutest, dokumentide ja arhivaalide loeteludest ning 2001. a maavalitsuste dokumentide näidisloetelust.

2.2 HINDAMISE KÄIK

Hindamise viis läbi töörühm koosseisus: Lääne Maa-arhiivi maa-arhivaar, Eve Toomsar (töörühma juht), Harju Maa-arhiivi maa-arhivaar Mare Rasva ja arhivaar Kersti Kenk, Valga Maa-arhiivi maa-arhivaar Riina Virks ja arhivaar Eve Maask, Ajalooarhiivi asutuste osakonna juhataja Kaja Pullonen ja asutuste osakonna inspektor Tuuli Tarandi, Tartu Maa-arhiivi maa-arhivaar Esta Porgasaar ja peaspetsialist Raili Unt, Saare Maa-arhiivi maa-arhivaar Hille Tānak-Helde ja Lääne-Viru Maa-arhiivi maa-arhivaar Liisa Sooväli.

Töörühma kokkusaamisel 9. veebruaril lepiti kokku hinnatavate põhifunktsioonide osas ja kooskõlastati edasine tegevuskava. 21. septembril toimunud kokkusaamisel arutati hindamise senist kulgu ja hindamisotsuse kavandi koostamist. Maavalitsuste juhtimis- ja põhifunktsioonide hindamisega seotud küsimusi arutati Rahvusrhiivi hindamiskomisjoni koosolekul 8. aprillil, 21. oktoobril ja 9. detsembril.

Hindamise käigus andsid selgitusi ja konsulteerisid Viljandi Maavalitsuse arhivaar Asta Viitak ja planeeringutalituse juhataja Tiia Kallas, Jõgeva Maavalitsuse arhivaar Anne Mihkeles ja haridusnõunik Heiki Sildnik, Valga Maavalitsuse arhivaar Ele Jürgenson ja sotsiaal- ja tervishoiutalituse juhataja Ülla Visnapuu, Võru Maavalitsuse kantselei peaspetsialist Külli Markvardt, Lääne Maavalitsuse kantselei peaspetsialist Leili Tõkke, õigusnõunik Kristel Jupits ja nõunik noorsootöö ja spordi alal Ülle Lass, Saare Maavalitsuse kantselei arhivaar Inge Välbe, Rapla Maavalitsuse arhivaar Laine Sassian ja maasekretär Ene Matetski, Harju Maavalitsuse asjaajamistalituse peaspetsialist Marit Tänover, asjaajamistalituse juhataja Külliki Aero, ühistransporditalituse juhataja Henn Vaher, arengutalituse peaspetsialistid Maret Välja, Tiina Beldsinsky ja Alan Rood, Tartu Maavalitsuse õigus- ja haldustalituse juhataja Ene Pill ja arengu- ja planeeringuosakonna peaspetsialist Anne Vodi, Hiiu Maavalitsuse kantselei nõunik Monika Paljasma ja kantselei dokumendihalduse spetsialist Heidi Kõmmus, Lääne-Viru Maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonna juhataja Mati Jõgi, kantselei vanemspetsialist Liina Raudsepp, haridus- ja sotsiaalosakonna juhataja Marge Lepik. Vajadusel andsid selgitusi ja omapoolseid hinnanguid ka teised maavalitsuste ametnikud.

Arhiiviväärtusega teabe väljaselgitamiseks külastati hindamise käigus Viljandi, Jõgeva, Valga, Võru, Harju, Rapla, Lääne-Viru, Tartu, Lääne ja Saare Maavalitsust, et tutvuda nende dokumendi- ja arhiivihaldusega ning hinnatavate dokumentide sisuga.

Hindamise käigus selgus, et kuigi maavalitsuste põhifunktsioonid ja ülesanded on sätestatud Vabariigi Valitsuse seaduses ja maakonna valitsemiskorralduse seaduses ühesugustena kõigile maavalitsustele, esineb nende asjaajamises, dokumendi- ja arhiivihalduses erisusi, mis tulenevad maavalitsuste struktuurimuutustest, erinevate valdkondade arenguprioriteetidest ja erinevatest koostöövõimalustest maakonna tasandil, ülesannete delegeerimisest teistele maakonnas tegutsevatele asutustele, organisatsioonidele, lepingulistele töötajatele jne. Seetõttu ei ole kõikides maavalitsustes arhiiviväärtuslikuks hinnatud sarju tekkinud või ei esine sarjad täpselt samade pealkirjade all. Arhiiviväärtusega teabe väljaselgitamisel on nende erisustega arvestatud ja vajadusel pealkirju ühtlustatud. Arvestatud on ka maavalitsuste polüfunktsionaalsusest tulenevaid erisusi ja olulisust, teabe funktsionaalset konteksti ja unikaalsust ning eeldatavat uurijahuvi.

Funktsioonide esitamisel on aluseks võetud 2001. aasta maavalitsuste dokumentide näidisloeteluga määratletud liigitusskeem. Hindamisotsuses on välja toodud ainult arhiiviväärtuslikuks hinnatud dokumendisarjad ning vajadusel lühidalt kirjeldatud nende sisu ja/või loomise konteksti.

III KOKKUVÕTE

3.1 HINDAMISOTSUS

Hindamise tulemusena otsustati, et **arhiiviväärtuslikud on** maavalitsuste alates 1994. aastast loodud ning edaspidi loodavad arhivaalid (loetelu vastava funktsiooni ja selle kirjelduse all):

1 Juhtimine

Maavalitsuse juhtimine ja selle töö korraldamine üldküsimumustes, õiguslane teenindamine ja

maavalitsuse õiguslaste küsimuste lahendamine, auditite läbiviimine maavalitsuses ja hallatavates asutustes, maavanema poolt moodustatud komisjonide koosseisude kinnitamine, nende tegevuse korraldamine ja koordineerimine, maavanema ja maavalitsuse tegevuse avalikustamine, teabekorraldus, maavalitsuse ja maakonna välissuhtluse korraldamine ja arendamine.

(1) Maavanema üldkorraldused.

(2) Kriisikomisjoni protokollid, otsused, memod kuni 2009. aastani

Alates 15.06.2009. a täidavad funktsiooni päästekeskuste regionaalsed kriisikomisjonid ning maavalitsustes arhivaale ei looda.

(3) Siseauditi lõpparuanded.

Maavalitsustes ja hallatavates asutustes tööplaanijärgsete ja erakorraliste auditite lõpparuanded.

(4) Aastaraamatud.

(5) Koostöölepingud ja koostöökokkulepped.

2. Riikliku järelevalve teostamine

Riikliku järelevalve käigus loodud teabe arhiiviväärtuslikud dokumendid on hinnatud ja välja toodud vastava põhifunktsiooni juures allpool.

3 Tervishoiu ja sotsiaaltöö korraldamine

Tervishoiu- ja sotsiaaltöölase järelevalve teostamine, statistika kogumine ja edastamine, lastekaitsega seotud toimingud maakonna tasandil, arendusprojektide rakendamise korraldamine, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandeleaste ning üldarstiabiga seotud küsimuste lahendamine maakonnas.

(1) Maakonna tervishoiunõukogu koosolekute protokollid.

(2) Ravikindlustusnõukogu koosolekute protokollid kuni 2001. aastani

Arhivaalid on maavalitsustes loodud kuni piirkondlike haigekassade tegevuse lõpetamiseni 2000. aastal.

(3) Tervishoiu järelevalve aruanded.

(4) Tervishoiu statistilised aruanded kuni 2003. aastani

Alates 2003. a esitavad tervishoiuasutused andmeid Sotsiaalministeeriumi tervishoiustatistika kogumise süsteemi

A-veeb¹ ning maavalitsustes arhivaale ei looda.

(5) Sotsiaalhoolekandeleaste statistilised aruanded kuni 2002. aastani.

Alates 2001. aastast esitatakse andmeid Sotsiaalministeeriumi infosüsteemi S-veeb ja alates 2003. aastast ka H-veebi.¹

4 Haridustegevuse korraldamine

Koolide ja lasteasutuste järelevalve teostamine ja tulemuste kajastamine, hariduslase statistika kogumine ja analüüs, hariduspoliitika koordineerimisega seotud toimingud ja alaealiste õigusrikkumistega seotud toimingud maakonna tasandil.

(1) Haridusasutuste järelevalve käigus koostatud aruanded, õiendid ja aktid.

(2) Statistilised aruanded kuni 2006. aastani.

Alates 2006. aastast esitatakse andmeid Eesti Hariduse Infosüsteemi ning maavalitsustes arhivaale ei looda.

¹ Tervishoiu ja sotsiaalhoolekandeleaste statistika kohta rakendub Riigiarhiivi 05.12.2007. a hindamisotsus nr 685 „Sotsiaalministeeriumi tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandeleaste statistika hindamine arhiiviväärtuse määramiseks“.

5 Kultuuri-, spordi- ja noorsootöö korraldamine

Kultuuri-, spordi- ja noorsootööalaste arendusprojektide koordineerimine, projektitaotlustele vahendite jaotamine ja kasutamise kontroll, spordiürituste tulemuste kajastamine.

(1) Maakondlike kultuuriürituste korraldamisega seotud dokumendid.

Komisjonide protokollid, memod, kirjavahetus.

(2) Spordinõukogu protokollid.

6 Regionaalse arengu ja planeerimise korraldamine

Maakonna regionaalse arengu põhisuundade kavandamine ja korraldamine, riiklike regionaalarengu programmide rakendamine maakonnas, maakonnaplaneeringute ja maakonnaplaneeringu teemaplaneeringute koostamise korraldamine, maakonna geoinfosüsteemi andmete haldamine, uuendamine ja rakendamine.

(1) Maakondlike arengustrateegiate algdokumendid ja arengustrateegiad.

(2) Arengunõukogu koosolekute protokollid.

(3) Regionaalarengu programmide maakondliku komisjoni protokollid.

(4) Maakonnaplaneeringute algdokumendid ja maakonnaplaneeringud.

(5) Maakonnaplaneeringu teemaplaneeringute algdokumendid ja teemaplaneeringud.

(6) Haldusterritoriaalreformi komisjoni koosolekute protokollid.

7 Ettevõtluse ja ühistranspordi korraldamine

Erinevate arendusprojektide käivitamine ja koordineerimine, maakonna turundusega seonduvate projektide elluviimise korraldamine, turismialase informatsiooni kogumine ja levitamine, maakonna ühistranspordi korraldamine.

(1) Maakondliku ühistranspordikomisjoni koosolekute protokollid.

(2) Maamajandusealase komisjoni protokollid.

8. Euroopa Liidu teavitustöö läbiviimine

Euroopa Liiduga seonduva riigisisese teavitustegevuse korraldamine maakonnas, struktuurifondide rakendamise korraldamine, maakondlike projektikavandite koostamise ja ellurakendamise koordineerimine.

Dokumentidel puudub arhiiviväärtus.

3.2 HINDAMISOTSUSE RAKENDAMINE

Maavalitsus teeb oma dokumentide loetelus ja arhivaalide loetelus järgmised täiendused:

- arhiiviväärtusliku teabe puhul lisatakse vastava dokumendisarja juurde märke **AV** koos viitega käesoleva hindamisotsuse numbrile ja kuupäevale;
- arhiiviväärtuseta teabe puhul lisatakse vastava dokumendisarja juurde märke **H** koos viitega käesoleva hindamisotsuse numbrile ja kuupäevale.

Juhul, kui lisanduvad uued funktsioonid ja dokumendisarjad, siis neile käesolev hindamisotsus ei rakendu.

Arhiiviväärtuslikuks tunnistatud dokumendid kuuluvad üleandmisele Rahvusarhiivi vastavalt arhiivieeskirjale. Arhiiviväärtuseta dokumentide hävitamise protsess dokumenteeritakse hävitamisaktiga.

Toivo Jullinen
Rahvusarhiivi
hindamiskomisjoni
esimees

Eve Toomsar
Lääne Maa-arhiivi
maa-arhivaar

Hanno Vares
Rahvusarhiivi
hindamiskomisjoni
sekretär